

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
ВИМІРИ»

24 травня 2024 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27.06.2024 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Горобець Василь – аспірант першого року навчання ОНП «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Левенець Михайло – студент 4-го року навчання спеціальності 052 «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 травня 2024 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 82 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024

ЗМІСТ

1. Бурлака М. С., Проноза І. І. РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СВІТОВОМУ БАЛАНСІ СИЛ 5
2. Варіченко Д. О., Дмитрашко С. А. ДЕКОЛОНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МИСТЕЦТВІ І КУЛЬТУРІ: ЩО МИ НЕ МАЄМО ПРАВА ЗАБУТИ? 8
3. Горобець В. В. ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ 13
4. Долженков О. Ф., Гринько К. ВИКЛИКИ СУЧАСНИМ ДЕМОКРАТІЯМ 15
5. Дяченко О. В., Наумкін І. О. МЕДІЙНА ПРОДУКЦІЯ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКО-ІМІДЖЕВОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ БЛОГ-ДИСКУРСІ 18
6. Замфірова А. К., Проноза І. І. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СУСПІЛЬСТВА 21
7. Казюк А. В., Музиченко Г. В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА І ДЕМОКРАТИЧНЕ ВРЯДУВАННЯ 25
8. Калашінська М. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 28
9. Кириченко Є. В., Проноза І. І. ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ 32
10. Колодій Д. ВОЛОНТЕРСТВО ТА ЙОГО ВИДИ 36
11. Левченко Я. В., Проноза І. І. РОЛЬ МЕДІА В ПОШИРЕННІ ТА ФОРМУВАННІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 39
12. Манасарян А. Б., Гедікова Н. П. СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ СПІВТОВАРИСТВА В КОНТЕКСТІ КОЛЕКТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 42
13. Наумкіна С. М., Уцеховський М. Ю. ВІДКРИТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 46

- 14.Павловський Я. Є, Гедікова Н. П. СУЧАСНИЙ СЕПАРАТИЗМ І
ФАКТОРИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ 49
- 15.Пустовіт А. М., Гедікова Н. П. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У
ПОЛІТОЛОГІЇ: ВІД ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ДО
АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНИХ ТРЕНДІВ 53
- 16.Рідник О. В., Проноза І. І. ПОЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ НАТО У
СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ПРОЦЕСАХ: ВИКЛИКИ ТА НАСЛІДКИ 57
- 17.Руцький С. В. КІБЕРКОНФЛІКТИ У ПРОТИБОРСТВІ СУБ'ЄКТІВ
ПОЛІТИКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН 59
- 18.Сацюк І., Наумкіна С. М. СЕПАРАТИЗМ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ
ФЕНОМЕН У СУЧАСНОМУ СВІТІ 62
- 19.Сокорчук П. В. ЦІННІСНИЙ КОМПОНЕНТ ПОНЯТТЯ
КОМПЕТЕНТНОСТІ 65
- 20.Унтілова І. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ У
МЕРЕЖЕВОМУ СУСПІЛЬСТВІ 68
- 21.Фурман Г., Проноза І. І. ЦИФРОВА ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯХ 71
- 22.Афанасьєва А. В., Проноза І. І. ТОТАЛІТАРИЗМ ТА ЙОГО
НЕБЕЗБЕКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ 75
- 23.Шевчук А., Проноза І. І. ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ 77
- 24.Бондаренко К., Наумкіна С. М. ХАРИЗМАТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО
ПРЕЗИДЕНТА ЯК НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ КРАЇНИ 83
- 25.Гуд А., Гедікова Н.П. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
НА ТЛІ ВІЙНИ 85
- 26.Семенов Є., Наумкіна С. М. СУВЕРЕНІТЕТ ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС
ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГЕННЯ 87
- 27.Владімірцов М., Наумкіна С. М. М'ЯКА СИЛА НА ПОЛІТЧИНІЙ
АРЕНІ 90
- 28.Дрищук І., Наумкіна С. М. ГРОМАДЯНСЬКІ ІНІЦІАТИВИ У
ВПЛИВІ НА ВЛАДУ 92

- 29. Шкребій К., Наумкіна С. М. ІМІДЖ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА ТА
ТЛІ ВІЙНИ 95**
- 30. Левенець М., Наумкіна С. М. ТЕЛЕМАРАФОН ЯК
НЕЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ПРОПАГАНДИ В КОНТЕКСТІ
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОГО
ВТОРГЕННЯ 97**

*Манасарян Ашот Борисович,
аспірант кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
м. Одеса*

*Науковий керівник Гедікова Наталя Пилипівна,
д. політ. н., професор,
професор кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ СПІВТОВАРИСТВА В КОНТЕКСТІ КОЛЕКТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Сучасні політичні співтовариства не можна уявити без колективної ідентичності, яка об'єднує індивідів та концепції «колективного політичного», на основі якої формується почуття духовної єдності, причетності до спільноти.

Поняття «ідентичність» можна охарактеризувати як раціональне і рефлексивне одночасно. У найбільш загальному сенсі, ідентичність можна розуміти як процес, що відображає уявлення суб'єкта про себе і супроводжується відчуттям власної безперервності, тривалості, єдності свідомості тощо. Таке сприйняття надає можливість діяти суб'єкту послідовно, дотримуючись основних складових зазначеного процесу.

У даному контексті заслуговує уваги поняття «політична ідентифікація», яке виступає як активний процес входження індивіда в політику, своєрідною мірою його самореалізації в політиці як невід'ємної частини сучасного суспільства.

Це поняття пройшло довгий шлях свого становлення та видозмін. Його сучасний сенс зароджувався ще у добу Відродження, коли вперше став робитися наголос на можливості вибору індивідом власного шляху, інакше кажучи – власної ідентичності, незалежно від обмежень щодо соціального стану. Цінність особистісної ідентичності, яка не залежить від соціальної групи, посилюється з появою теорій природного права доби Просвітництва. У той час закладаються основи рухів за свободу вибору індивідів та самовизначення спільнот за національною, політичною, ідеологічною, гендерною ознакою [4, с. 42].

Більшість з національно-визвольних рухів, які виникли у той час, спирались на національну та політичну ідентичність, основою якої була ідея боротьби за право на вибір індивідом власної ідентифікації та «конструювання» (якщо використовувати термін П. Бергера та Т. Лукмана) ідентичності.

У XIX ст. триває розвиток індивідуалізму, а становлення індустріального суспільства призводить до розколу ідентичності особи між професійною (публічною) та приватною сферами.

Заслуговує всебічної уваги розробка поняття ідентичності у дослідженнях Дж. Г. Міда. Так, на думку вченого, передумовою формування ідентичності є невідповідність індивіда вимогам суспільства та неприйняття ролі іншого. Послідовники наукової школи Дж. Г. Міда систематизували його ідеї і по-новому інтерпретували різні ситуації міжіндивідуальної комунікації в мікросоціології. Аналогічну позицію відстоює Ю. Габермас вважаючи, що «свідомість національної ідентичності, яка формується на основі спільної історії, спільних мови і культури, тільки свідомість приналежності до однієї нації змушує далеких один від одного людей, розсіяних по безкрайніх просторах, відчувати взаємну політичну відповідальність. Тільки так громадяни починають бачити себе частинами загального цілого ... » [1, с. 50].

Викликає суттєвий інтерес і позиція С. Хантингтона, який у своїй відомій праці «Зіткнення цивілізацій» пророкував, що на зміну ідеологічним протистоянням приходять конфлікт основних світових цивілізацій, релігій та культур. Таким чином, за С. Хантингтоном, новий світовий порядок виникає на цивілізаційних основах, у якому суспільства, що належать до одного

культурного типу, співробітничать один з одним і зорганізуються навколо основного ядра їхньої цивілізації [Див. : 3].

Заслужує увагу і підхід П. Бергера, який головний наголос робить на ролі соціальних інститутів при формуванні особистісної ідентичності: «Набуття ідентичності завжди проходить в контексті специфічної соціальної структури. Не тільки її зміст, а й заходи її «успіху» мають соціально-структурні умови і наслідки» [7, р. 43].

У якості більш-менш сучасного прикладу утворення ЄС, що, незважаючи на всі суперечності, продемонструвала можливість дискурсивного конструювання європейської ідентичності, успішного пошуку спільних цінностей та об'єднувачих ідей [Див. детал. : 5].

Отже, ідентичність – це одночасне поєднання унікальності та відчуття тотожності, приналежності до інших спільнот, організацій, союзів, що породжує необхідність і стабільність співіснування і функціонування в загальному просторі, не порушуючи власних цілей.

Список використаних джерел

1. Габермас Ю. Громадянство і національна ідентичність. *Умови громадянства*: зб.ст. / За ред. Варта ван Стінбергена. Київ, 2005. С. 49–70.
2. Малінін В. В. Механізми формування соціокультурної ідентичності у контексті реформування системи державного управління : дис. к. н. з механізми державного управління: 25.00.02 – механізми державного управління. Одеса, 2015. 236 с.
3. Голубничая Н. В. «Конфликт цивилизаций». НТУ «ХПИ». 2016. С. 138-140.
4. Національна ідентичність і громадянське суспільство. Київ : Дух і Літера. 2015. 452 с.
5. Ростецька С. І. Модель європейської ідентичності. *Науковий журнал «Politicus»*. 2018. № 4. С. 64–68.
6. Філіппова О. Ідентифікація й ідентичність крізь призму концепту «політики ідентичностей». *Українське студентство у пошуках ідентичності* :

монографія / За ред. В. Л. Арбеніної, Л. Г. Сокурянської. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. С. 21–41.

7. Berger P. The Many Altars of Modernity. Towards a Paradigm for Religion in a Pluralist Age. Berlin : De Gruyter, 2014. 147 p.